

THE LUTHERAN

UNIVERSITY HERALD

No. 21.

Tacoma, Wash. Nov. 10, 1894.

Vol. 4

Reformationen.

* o *

Guds Kirke sad i Enkedragt,
Var Hvermands Skovist og Foragt,
Thi Guds Ord var opblandet
Med Pabelsøgn og falske Ord;
Dermed regjerte han paa Jord,
—Ja mørkt der var i Landet.
O Ve, — Spot, Spel
Falske Lære, — Var i Væce,
Landens Virke
Saa som brakt i spulig Kirke.

Men Gud i Himlen sov dog ei
Han saa den falske Læres Vei,
Som lagde Kirken øde
Han reiste sig mod Antikrist,
Hans Sandheds Ord med Løgn og List,
Nu vil han Staden høde.
Hør her—Enhver!
Gud han kommer Som en Dommer
Stor og mægtig
Dg han renser Kirken prægtig.

Der lyder stærke Hammerlag,
Dermed begynder Gud sin Sag
For Kirken at friggjøre.
Med Martin Luther gaar han frem,
Dg Seiren han bærer hjem,
Som hver kan se og høre.
Vor Gud—Sin Brud
Vil forløse—Fra den høse
Helved-Drage—Ende Kirkens Fængselsbage.

Fra Vand til Vand git Herrens Ord
Dg gjorde Under paa Jord
Saa stort han monne virke
Af Mattens Mulm steg Naadens Sol
Dg lyfte over Naadens Stol

Naany i Kristi Kirke
Guds Røst—Med Trøst
For de Arme—Den at varme
I sin Naade,
Der nu i hans Hus skal raade.

Dg vi, som er af Luthers Slægt
Dg paa hvert Guds Ord lægger Bægt,
Vi har vel Grund at mindes
Vor Luthers Navn og store Gjærd
Han førte ud paa Kirkesærd
—Gud lad det ret besindes.
Sjng glad—Guds Stad
Til Guds Væce—For hans Lære,
Som du haver
Med hans Naades rige Gaver.

Dig aldrig bort fra Troens Grund
Men staa paa den til sidste Stund
Guds Naade høit at prise.
Vor Luthernavnet ei i Gjæf
Røst ei den rene Lære væf,
Men den i Livet vise.
Du da—Herfra
Laaredalen—i Gudsfaalen:
Skal indtræde
Dg dig evig, evig glæde.

Ja Gud ste Pris for Luthers Værd,
For al hans Naade stor og stærk,
For Sandhed Lys og Rilde
Gud staa din Kristenlicke vi
Dg den for Løgnens Lære fri,
Som vil den støt forvilde.
Hør ud—O Gud
Alt dit Virke—I din Kirke
Til din Væce
Med din Sandheds rene Lære.

Den første Missionsreise til Puget Sound og Columbia River.

Kjære Hørsstad.

At være tilstede ved Pacific Districts første Møde og Skolens Indvielse har jeg meget ønsket, for ret at kunne glædes ved Vidensbyrdene om den Gjernings Fremgang, som jeg ogsaa har toget en Del i, og ligesom ryddet Grunden for. Det faldt jo i min Lod at være den første lutheriske Prest, som besøgte disse Egne og grundlagde de første Menigheder her. Om denne første Missionsreise til Puget Sound og Columbia River vil jeg herved give en kort Beretning, saa meget mere som der har været utalt Døst om atter at saa høre derom. Jeg gjør et Uddrag af min Dogbog fra hine Tider, hvilken jeg just har liggende for mig; hele Reisen staaer dog levende for min Erindring som var den foretaget sidste Sommer, thi det nu er over 18 Aar siden. Jeg betjente dengang "Vor Frelses" Menighed i San Francisco og Missionspladsene deromkring og modtog gennem Synodens Kirkeaad Opfordring fra de saa Landsmænd og Troesbrødre, der som Banebrydere og Rydningsmænd allerede da havde nedsat sig i disse nordlige Egne, til at besøge dem. Den 20de Juli, 1876 Kl. 5 Efm, det var en Lørdag, foregik Afreisen fra San Francisco med de gode gamle, store og langsomme Hjuldampløb "Dakota." Det var en vakker Tur nordover langs Kysten i godt Sommerveir, og hvert Næs og Bugt og Elvmunding kunde iagttages i Ro og Mag; for det gik langsomt mod Wind og Strøm: 111, 140, 115 185, 175 Sømile i Døgnet det er den Smule Fart, med hvilken "Dakota" siger frem. Omfirdeliden 5te Dags Morgen som Taagen letter, stævner vi midtjords mellem Cape Flattery og Vancouver Island fra Havet indover "Juan de Fuca Strædet. Det er en smuk Opseiling: mod Syd Olympus Bjergenes spidse snebælte Tinder, mod Nord Vancouver Dens flodbevogede Aase. Østover, ret forud, den brede speilblanke Fjord med "Mount Baker's" Top skimtende i det Fjerne. Torsdag den 3die Aug. benimod Altenen ankrebes op i den trygge, koselige, velbeskyttede Udhavn Esquimault 4 Mile fra Victoria paa Vancouver Island, og den følgende Dag ved Middagstiden lettede "Dakota" Anker igjen og satte Kursen mod Sydost indover Sundet. Fart ansøbes Port Townsend, efter nogle Timers Ophold fortsættes Reisen, og i en stille klar maanelys Sommernat glider den gamle stødige Dampbaad saa tryk og forsøst ind mellem Hjelbene over Puget Sound's dybe Bunde. Det er over Midnat langt paa den svende Dag siden Afreisen fra San Francisco at jeg lander i Seattle tidlig Lørdag Morgen den 5te August og modtages af en der boende Landsmand. 3die Søndag efter Trinitatis, 6 Aug. 1876 holdtes Gudstjeneste i Seattle paa en liden Hall om Morgen Kl. 11, om Aften Kl. 7. Besøket var temmelig fuldt; der var omtrent 75 Mennesker tilstede, og Gudstjeneste samt grundlæggende Menighedsmøde tilfaldes til den følgende Søndag. Mandag Morgen den 7de August med et lidet Fjorddampløb til Utsalaby, hvor efter Aftale jeg

modtes af R. Beque og andre fra Stillaguamish med Baadshyds, vi reiste saa dermed videre. Det blev en kjelig Baad-fart ved Natteider, jeg havde næsten ventet varmere Veir paa den bedste Sommertid. Dagen efter, Tirsdag den 8de Aug, holdtes den allerede forveien berammede Gudstjeneste i Skolehuset ved Stillaguamish Kl. 5 om Eftermiddagen. Der var tilstede 19 Børn og 13 Børn. Børnedaab og Altergang forrettedes: det var en høitidelig Gudstjeneste i et efter Omstændighederne stort og godt, ganske nyt Skolehus, hvormed Missions- og Menighedsarbeidet i denne Egn begyndte. Den næste Dag, Onsdag 9de Aug., Sygcommunion og Børnedaab om Formiddagen, Kl. 1 Jordfæstelse af 3 Børn, som i den forløbne Vinter vare døde, samt Indvielse af den ublagte Kirkegaard. Efter Kirkegaardens Indvielse holdtes Menighedsmøde, hvorved Menigheden stiftedes. Man sendte fornyet Anmodning til Kirkeaadet om at lomme Betjening, og bestemte en Sum til Hjælp til Prestens Løn. Desuden sendtes Hilsen til Seattle om at deltage i at holde Prest, samt endelig en Tak til San Francisco Menighed, som havde sendt sin Prest denne lange Reise. Om Aftenen samme Dag kom jeg med Baadshyds til Utsalaby, hvor Børnedaab forrettedes, og nogle saa vare samlede til Gudstjeneste.

Den 10de August sluttede jeg saa forsøge at reise igjen, det var ikke synderlig bevendt med Dampskibsfarten paa Puget Sound i de Dage. Man maatte tage sig frem med Baad. Det smukke stille Sommerveir havde om Natten maattet vige Plads for en høstlig Storm med Uveir og Regnslyf, saa det blev en hel fornøielig Baad-fart at reise over til Bidby Island; det var forresten en ypperlig Seilbaad og en flink Styrmand. Over Bidby Island gik jeg nu tilføds om Eftermiddagen nogle Mil for at naae Færgebaaden (Postbaaden,) som et Par Gange om Ugen seiler over til Port Townsend. Men den var allerede reist om Morgenen, saa maatte jeg staa mig tilro i et Hus ved Stranden for denne Nat og næste Morgen se til at komme videre. Den eneste Baad var en gammel Canoe og Skjoldkaren en ung Halv-indianer. Uveiret var over, og Stormen havde lagt sig, men Sjøen gik endnu høi, og her staaer Bølgerne ret ind fra Havet. Da vi kom ned til Fjæren udspandt sig følgende Samtale: Halvindianeren: "Ar'nt you afraid to go out in this canoe? Jeg: No, Sir, are you afraid? Can you handle your paddle? Han: "Yes I am not afraid I can handle the canoe." Jeg: "Let us start then, what is your fare." Sir? Han: "Five dollars Sir. Jeg: Please here is your five dollar piece," og saa satte vi os i hver sin Ende af Canoen, medens den laa paa Stranden; to Mænd, som vare med, løstede den nu op og, idet en Bølge kom, ligesom kastede de den ud paa den næste Bølge, saa vi vare klar af Stenene. Og affled bor det; Manden brugte sin tobladede Aare med Kunst og Flid, saa alt gik godt. Vi fik ei en Draabe Vand ind, thi Bølgerne i Færningen gik vel saa høie, som Gangen var lang. Efterhaanden som vi kom under den vestlige Kyst i Ud af Landet, blev Sjøen roligere, og Kl. 10 halv elleve efter henved 3 Timers Fart landede vi i Port Townsend. Det var en eventyrlig Reise; man behøver ikke

at være nogen Kryster, om man ikke vil gjøre den over igjen. I Port Townsend opsogte jeg et Par Jvenste og en norsk Familie; jeg kunde ikke samle dem til Gudstjeneste, fordi Dampskibet, som skulde bringe mig til Seattle, var ventenbes tidlig paa Aftenen. Det kom dog ikke før Midnat. Uofficiell medtagelse af denne Rejse, paa hvilken jeg havde paadraget mig en stærk Forkjølelse, da jeg ikke var forberedt paa saa højt og surt Veir. Kom jeg atter den 12de Aug. til Seattle og havde, som forrige Søndag tillyst, Gudstjeneste 9de Søndag efter Trin. Kl. 11 Form. og Menighedsmøde Kl. 4 om Eftermiddagen. 5 Mænd traadte da sammen og grundlagde Menigheden ved Antagelsen og Undertegnelsen af Menighedsordningen; den sluttede sig til den fra Centerville (Stillaquamish) og sendte Hilsen og Henvendelse til Kirkeeraadet. Søndag Aften gik jeg op paa Høderne omkring Byen, der hvor den bedste Del af det nuværende Seattle er bygget. Det var en herlig Sommeraften, ikke kolbt, ikke varmt, og minde om en vakker Aften ved Fjordene paa Vestlandet i Norge. Mandag den 14de Aug. besøgte jeg atter Vennerne i Seattle, og gjorde en Trip tværs over Fjorden til en Sagemølle og saa ved Midnatstid med Dampskib til Tacoma. Her var endnu ingen By; kun nogle smaa Huse og Hytter højt og her mellem Træerne, en Landgangsbro for Dampskibe og et lidet Jernbane Depot; thi den første Stump Jernbane i Washington Territory var just samme Sommer fuldført fra Tacoma til Kalama ved Columbia River. I Tacoma havde jeg ingen Adresser, traf heller ingen og gik derfor med Jernbanen sydover og videre med Dampskib opad Columbia og Willamette til Portland i Oregon, hvor jeg ankom Tirsdag Aften den 15de Aug. Kl. 5. Her opsogte jeg straks Bekjendte baade fra Minnesota og fra San Francisco. Den næste Dag blev jeg kjendt med mange, traf ogsaa en Mand fra Westport og en bekjendt fra Norge, Tobias Brude fra Romsdalen som havde bosat sig ved Columbia retover for Astoria. Den 17de reiste jeg ned til Westport og holdt Gudstjeneste der om Aften; men til Astoria kom jeg ikke, da Tiden var knap, og Dampskibet paa Floden kun gik et Par Gange om Ugen.

I Portland var jeg igjen Fredag og Lørdag 18de og 19de August og blev saaledes ret godt bekjendt der. Søndag den 20de August (10de Søndag efter Trin.) Kl. 10 Esm. holdtes Gudstjeneste i Basementet under en presbyterianisk Kirke. Omtrent 150 Mennesker vare fremmødte. Søndag Aften blev vor Gudstjeneste forhindret, da andre havde Krav paa samme Lokale; Mandag Aften 21de derimod Kl. 8 samledes vi til Gudstjeneste i et andet Lokale. Efter Gudstjenesten besluttedes først at organisere Menighed og antage Konstitution, som undertegnedes af 53 Medlemmer for delmeste unge Mennesker. Ligesaa besluttedes at udstede Kaldsbrev og henvende sig til Kirkeeraadet om Betjening. Der udtaltes stor Glæde og Taknemmelighed over Besøget, og først sent paa Nat, henimod Kl. 12, skiltes vi ad. Endnu samme Nat skrev jeg til Formand Preus en Beretning om denne Rejse og indsendte de tvende Anmodninger om Kaldelse af Prest til Kirkeeraadet. Det blev heller ikke frugtesløst: allerede samme Aar i November kom Pastor Emil Christensen paa Kirkeeraadets Kald for at varetage Missionen i disse

Egne; og næste Aar om Høsten kom Pastor Jørgensen, som havde modtaget Kald til Stillaquamish medens Christensen blev ved Astoria og Portland og drog senere til Idaho. Dog jeg maa lade den senere Historie fare, og se til at komme hjem igjen til San Francisco, hvorfra jeg havde Tilladelse at være borte 4 Søndage og vilde være tilbage til den 27de August. Altsaa Kl. 3 om Natten kom jeg endelig ifeng og fik et Par Timer Søvn. Kl. 5 Tirsdag Morgen var jeg allerede oppe og Kl. 7 paa Jernbanen, som gaar sydover fra Portland. Den løb ikke længere end til Roseberry derfra videre med Stage. Over alle Bjerge og Dale gik det Nat og Dag i en Coach forspændt med 6 gode Heste, som skiftede hver 4 Timer. Gjennem Hunger Valley, Rogue River Valley, over Siskiyou Mountains, passerede Urela om Natten, Shasta om Morgen den 21de, nedad Upper Sacramento Valley og kom ved Midnatstid til Reading, hvor Toget just stod færdig at afgaa til San Francisco. Tid ankom jeg Kl. 5 Esm. Fredag den 25de Aug. Det var en anstrengende og kostbar Rejse. Billet fra Portland til San Francisco kostede alene \$55.00, den hele Rejse \$125.00, nu reiser man nok baade bekvemmere, hurtigere, billigere.

Men det var ogsaa en lærerig og opmuntrende Rejse. De vglende Landskaber og Naturscenerier. Puget Sound med sine Bugter og Vigter og nyfsøgte Smaabyer, og sine mægtige Skove og snebækkede Tinder og Bjergtoppe i Baggrunden. Den mægtige Columbia; det travle Liv i Portland, den frugtbare brede Willamette Valley, de smilende friske grønne Smaadale i Fjeldene mellem Oregon og California, saa stærkt i Modstridning til de paa denne Aarstid optørrede og afstvedne Sacramento og San Joaquin Dalsløber søndenfor. Saa de mange nye Ansigter, hver Dag nye Bekjendte, Nybyggerlivets Kaar og Skikkelse i Skovbyggerne, ved Kysten, i Smaabyerne. Den skønne Aarstid, den styrkende oplivende, uafslættelige Bevægelse i den frie Luft paa Havet, ved Stranden, i Skoven, paa Fjeldet, og fremfor Alt Anledningen til at træde Landsmænd og Troesbrødre nær med Guds Ord, at bringe Trøst og Berøvelse til Sjæle, som hungre og tørste efter Livsens Rildbevæld; at være behjælpelig med Grundlæggelsen af Menigheder, som vistnok have vist sig frøkelige, have gennemgaaet mange Vanskeligheder og ere blevne altfor meget tilfødsatte og overseede, men dog paa samme Tid have vist, at de besidde Livskraft, at de have staaet en dyb Rod i en god Grund, derfor have studt Væxt og ere blevne Modermenigheder for en udstrakt og betydningsfuld Mission inden vort kjære Samfund, hvoraf nu i disse velsignede Dage fremtræder et eget selvstændigt Synode Distrikt som en Høstens Førsteegrøde, med en lovende, vel grundlagt Skole i sin Midte. Heren velsigne og bevare vort Samfund og dets Gjerning!

Helena, Mont. 15de Oktober. 1894.

Louritz Carlsen.

Herald vil være saare taknemmelig for flere saadanne interessante Beretninger om Missionen herude baade før og nu. I det vi taler Past. Carlsen for Ovenstaaende, maa vi derfor bede ham om snart at komme igjen med mere.

(Red.)

Et Overblik.

(Slutning.)

Den historiske Kritiks Resultat skulde være den: Kristus har aldrig været til; men Vissheden af historiske Kjendgjerninger staar ikke paa samme Linie som Vissheden af Kjendgjerningerne i Naturen; thi paa disse kan man stadig gjøre Prøve, men ikke paa hine.

Kritikken kan godt drive sit Spil med de bibelske Ailder; men Beviskraft har dens Indhold derfor ikke.

Christi Fremtræden var en historisk Kjendgjerning af en ganske særegen Art.

Han, om hvem Evangelierne tale, han lever. Hvis han var bleven blandt de Døde, hvis han ikke var opstanden, saa kunde han heller ikke sende sin levendegjørende Aand til os; men denne sender han, og giver den til hver den, som attraaer den. Den Helligaands Vidnesbyrd for Kristus er mægtigere og mere levende end Sambittighedens og Naturens for Gud. Den Christne er ligesaa overbevist om Christi Tilværelse, som om sin egen.

Man kan reise mange Indvendinger imod Enkeltheder i den hellige Skrift, som ere vanskelige at besvare; men fra Kundskaben om Kristus spredes der sig Lys ogsaa til Omgivelserne. Christi Aand afløser Dybbene i den hellige Skrift indgyder os Tillid og Værefrygt for hele Bibelfordet; thi han, om hvem de vidne, lever; hans Aands Nærværelse i de Troendes Menighed er Beviset for hans Liv, og dette Bevis vil aldrig udslukkes; Troen paa Kristus vil ikke dø ud, saalænge Verden staar, hvormeget der end gjøres derfor.

Nei, den moderne Digegyldighed berøver ikke paa videnskabelig Indsigt, denne er kun et Skalkeskjul for Hjertets Forvendthet, der har sin Rod i Villien.

De falske Systemer i Oldtiden kom fra Hjertets Forvendthet; de opdigtede Gudestikkelser og Gudesagn svarede simpelthen til Menneskets urene Indre og dets Døster.

Der er hovedsagelig to Forvendtheder i det menneskelige Hjerte, der ligge til Grund herfor, nemlig Utaalnelighed mod den høieste Belgjører og Modvillie imod den nødvendige Afhængighed af den evige Dommer.

Herom siger Paulus (Rom. 1, 21, 22.) „Endog de kjendte Gud, saa ærede el. talte de ham dog ikke som Gud, men bleve forsængelige i deres Tanker, og deres uforstandige Hjerte blev formørket. Der de sagde sig at være vise, bleve de Daarer.“

Utaalnelighed mod Gud, hvis Belgjøringer alle vegne omgive os, og for hvis faderlige Omsorg og Godhed ethvert Aandebæret afgiver Vidnesbyrd, er altsaa det første Skridt paa Frafaldets Bane. Mennesket er stabt til at erkjende og tilbede Gud, denne er af alle de Evner, han er bleven begavet med, den ædleste og helligste. Forsømmer han at talke, og undlader han at tilbede, da drager Lyset sig tilbage fra ham, Formørkelse af Gudsbevidstheden indtræder, og stigende sædeligt Forfald er Følgen deraf.

Blev nu iblandt Hedningerne Utaalneligheden ikke ustraffet, hvor kunde man da tænke sig, at den tilsvarende

Forbrydelse hos de Christne skulde blive uden Følger; thi her er Forbrydelsen saa meget større, som vi foruden Stabetsens Belgjøringer ogsaa have faaet Del i Forsvæningens Belgjøringer. Vor hele Tilværelse er baaren af de Betsignelser, som vi have modtaget gennem Christendommen; hos ingen Christen lader Guds Aand sig uden Vidnesbyrd, derfor indtræder der ogsaa her som en Følge af Utaalneligheden og den forsømte Tilbedelse en større Formørkelse. Hos Hedningerne var det Overtroens Mærke; hos dem, som Gud har gjort til sine Børn, er det Vantroens Mærke, og denne omlynger Mennesket saameget haardere, idet den udgiver sig for Lys og Oplysning.

Den anden Rod ligger i Menneskets Modvillie mod det Ansvar, det har overfor en højere Dommer; dette Ansvar melder sig gennem Sambittighedens Stemme. Under Dagens Arbejde og Forretningernes Larm kan denne Stemme blive uørlig; men i Nattens stille Timer og i forskædende Drømme bryder den atter frem.

Under Livsnydelser kan Mennesket undslaa sig for dem, men naar disse afbrydes ved Dødens Gru, træder den med ubetvingelig Kraft atter frem. Intet Menneske har af Naturen en god Sambittighed. Mangan En bærer et altid blødende Saar i sig. Han kunde finde Lægedom, hvis han vilde flygte til Frelseren og modtage hans Tilgivelse, men naar han ikke kjender Evangeliet, eller naar han kjender det, og ikke følger Rådet, saa vedbliver den gnævende Orm. Da opstaar der en Pyttten efter Tvivlen og vantro Anskuelse og en Griben derefter, den Forblindede søger en formentlig Beroligelse, idet han slaar Tanken paa Gud bort, og endelig nægter hans Tilværelse.

Troen er den guddommelige Aands Lys i Sjælen, bliver der begaaet en svær Synd, saa maa Guds Aand trække sig tilbage, hvor kan det da være Andet, end at der følger en Formørkelse i Troeslyset derpaa.

Melanchton siger, at der gives en særegen Slags Synder, hvis Følge er aandelig Blindhed, fordi de gribe hele Rjødets; det er Ukyndighedens Synder, ved hvilke Ukyndighedens Engel styr.

Oste kan dog et Brændemærke i Sambittigheden være den egentlige Grund til Vantroen, det indvortes Sønderrevne, med Gud og Mennesker uenige Mennesker, søger en Veltelse, han vil være fri for alle Skranker og alt Ansvar, og dertil tjener Ateismen, der har den skjulte Bagtanke: „Jeg fornægter Guds Tilværelse, thi hvis han eksisterede, maatte han fordømme mig.“

Religionen: Bevidstheden om at være bundet til Gud paa en bestemt Maade, hører til Menneskets og i Særdeleshed til den Christnes Væsen. Derfor er Vantroen et Forsøg paa aandeligt Selvmord, thi den Christne har fra sin Daab, sin Opdragelse og mange Livets Indtryk et Vidnesbyrd om Gud i sit Indre, men dette søger den Vantro at bortkaste; sit bedre jeg søger han at dræbe, og dog lykkes det ham ikke, meget mere gaar det Ord i Opfyldelse, som staar i Aabenbaringen 9, 6: „I de samme Dage skulle Menneskene søge Døden, og ikke finde den, og begjære at dø, og Døden

Skal fly fra dem."

Bantroen ter sig i Begyndelsen som Vigeghyldighed og Kulde, men deraf følger udblivelig, at den gaar over til Forbitrelse, derfor den forunderlige Fremtoning, at de, som først føre lutter Humanitet og Tolerance i Munden, gaa over til Intolerance, Tyrani og Forsølgelseslyge.

Reformationens Velsignelser.

Det er nu 377 Aar, siden Luther den 31 Oktober, 1517, paa Kirkeporten i Wittenberg opslug sine berømte Sætninger mod den skændige Afsladshandel, og saaledes uden selv at aue det begyndte den store Reformationsgjerning. Men kjønt denne Begivenhed og Luthers hele Liv og Virksomhed allerede ligger langt tilbage i Tiden, saa er dog Frugterne og Virkningerne de ras synlige den Dag idag. Dette viser klart, at Reformationen ikke blev gennemført bare ved Luthers og hans Medarbejderes Værdom, Kløgskab, ubøielige Vilje og Mod, kort sagt ikke ved nogen menneskelig Dygtighed, men at det var Gud, som gennem disse af ham selv udvalgte og udrustede Redskaber udsjerte Gjerningen.

Kirkens Tilstand før Reformationen har Digteren kort og træffende beskrevet med følgende Ord:

Herrens Ord var lagt paa Hylben,
Eventyr i Kirken løb,
For en Krone, for en Gylben
Himmerig tilfals man bød.

Det skrevne Guds Ord, Bibelen, var en lukket Bog for Lægmænd; den fik han ikke Lov at læse. Den var nok en god Bog, sagde man, men farlig at bruge for dem, som ikke hørte til den geistlige Stand, og disse har vel heller ikke læst meget i den. Derimod blev Folket opsært til at tro, at ved Siden af dette skrevne Guds Ord gik der i Kirken en anden guddommelig Åbenbaring, som mundtlig var bleven overleveret fra en Slægt til den anden ligesom Apostlenes Tider. Da nu Paven var Kirkens Overhoved og Kristi Statholder (Generalagent) her paa Jorden, saa maatte jo denne mundtlig Overlevering fremfor Alt søges hos ham. Saaledes stede det da, at Paven kunde indbilde Folk, hvad han vilde. Naar han bare sagde, det var Guds Ord, saa troede Folk dette, om det nok saa meget stred imod Bibelen. Thi enten kjendte de slet ikke Bibelen, da Paven jo havde forbudt dens Brug, eller, om de havde Afgang til den, saa turde de ikke andet end forklare den efter den mundtlige Overlevering, som Paven satte over det skrevne Ord. Paven har altsaa allerede herved sat sig op imod og ophvielt sig over Alt, hvad der kaldes Gud eller Helligt, han har sat sig i Guds Tempel som Gud og udgivet sig for at være Gud, og har saaledes bevist, at han er den rette Antikrist (2 Thesal. 2, 4.).

Den hellige Skrift var altsaa dengang i Kirken, og er endnu i den katolske Kirke, et tilaaftet Madstak, hvorfra Fagen kan mættes, et Sværd i Skeden, som Fagen maa drage, og dette er Grunden til, at Paven uhindret kan udbrede sine ugudelige Værdomme og saa sine Folk til at tro dem som Guds Ord.

Men den værste Branglære i den katolske Kirke er dog den, at Mennesket ikke bliver rensørdigt for Gud ved Troen alene, men ogsaa ved Gjerningerne. Og i den almindelige Forkyndelse af denne Værd gaar det for det meste saa, at Troen paa Kristus lidet eller slet ikke bliver nævnt, men kun Gjerningerne fremhævede, saa at de endog siger lige frem, at Mennesket ved sine Gjerninger gjør Gyldest for sine Synder. — Dersom en føler sig fattig paa egne gode Gjerninger, saa har der været mange i Kirken (de saakaldte Helgener), som har gjort mange flere gode Gjerninger, end de selv behøvede, og hele denne Skat af Overflødighedsgjerninger er nu i Kirkens, det er, i Pavens Forvaring, og han uddeler deraf til, hvem han vil, baade til Levende og Døde. Nu ved vi af Guds Ord, at vore Synders Forladelse for Kristi Skyld kræves os af Naade det er frit, uden Betaling fra vor Side, derimod maa Pvens Forladelse, som er forhvervet af Mennesker (og derfor er udulig) betales med Penge. Denne Handel med Syndsforladelse, som drives den Dag idag, men dengang dreves paa en særdeles grov og skamløs Naade, var det, som bragte Luther til at opslaa sine Sætninger paa Slotskirkeporten i Wittenberg.

Med denne tilskyndende ringe Handling var altsaa Reformationen begyndt, og vi vil bede Alle, som har Anledning dertil, om at læse med Flid og Eftertanke, hvorledes Gud ved menneskelige Redskaber udsjerte denne store Gjerning. Det Slags Læsning er meget nyttig i vor slappe og ligegyldige Tid.

Men hvad har nu egentlig Kirken vundet ved Reformationen?

Det er allerede antydet i det Foraaende. Den har vundet disse to Ting: Herrens Bog (den hellige Skrift) ligger ikke længere paa Hylben, men sidder paa Domstolen og efter den behøves alle Værdomme i Kirken. Den er anerkjendt som eneste Kilde og Regel for Tro, Værd og Liv.

Der næst er den Skriftens Værd gravet frem af Gruset og sat høit paa Gyldestagen, at et Menneske bliver rensørdiggjort alene af Guds Naade ved Troen paa Kristus.

Missionærerne i Sina lider under den mellem Japan og Sina paagaende Krig. Især er Opjidselsen stærk i de Provinser, som ligger nærmest Krigsfluepladsen. To tykke Missionærer er bortførte, og man ved ei hvorhen. Det sørgeligste er, at Soldaterne, som skal værne om Ordenens Opretholdelse, ikke alene ser gennem Fingre med Bøvelens Forsølgelser, men endog selv deltager deri. I det nordlige Sina er der som bekendt en hel Del svenske Missionærer stationerede, særlig udsendt af den bekendte Franzon; af den saakaldte "Folkes Mission" er der omtrent 10, som virker der; man er med Rette bekymret for disse. Hædet er saa stort, at Befolkningen bare kalder dem de "hvite Djævla." (D. 43.)

Skolen.

Skolen har nu været igang et Par Ugers Tid og er kommen saa nogenlunde i Orden. Om den Sag vil derfor neppe blive meget nyt at fortælle herefter. Den ene Dag vil gaa omtrent som den anden.

Forrige Nummer bragte den Efterretning, at der paa Aabningsdagen var omtrent 30 Elever tilstede. Dette var noget misvisende. I dette Tal var ogsaa indblandet nogle af Barnekolens Disciple. Nu er der over 30 i Højskolen, men sjønt Tallet ikke er stort, er der dog mange Klasser paa Grund af den Frihed, Eleverne har til at vælge sine Faglærere har saaledes fuldt op at bestille hele Dagen, og deres Arbejde vilde vist blive kun ubetydeligt større, om Disciplernes Antal var dobbelt saa stort. Hvorvidt denne Ordning i Længden vil være helbig, maa Fremtiden vise.

Det er kun fire Lærere, som hidtil har drevet Undervisningen, nemlig Prof. Schahan, Brandvig, Miss Petersen og Past. Sperati. Bestyreren Past. Hørstad, har haft saa meget at varetage ellers, at han endnu ikke har været at overtage noget Fag ved Skolen. Religion har der desværre endnu ikke været nogen Undervisning i, da den, som skulde have det Fag, er udfikket dertil paa Grund af daarlig Hals.

I Barnekolen er der over 20 Disciple, som næsten alle høre til Barne Land Menighed. Lærerinde for denne Skole er Miss Pedersen.

Et Ord til vore Missionsprester.

Kassen er tom, og vore Missionsprestens Kasser er ogsaa tomme, trods al Sparommelighed. Hvad er Her at gjøre? At henvende sig umiddelbart til Menighederne baade i Vesten og Østen har hidtil ikke valet den Kjærlighed til Missionen, som altid burde findes i en kristelig Menighed for denne store og hellige Sag, sjønt der, Gud være lovet i det sidste Aar har vist sig en Forandring til det Bedre. Herald vil derfor give vore trængende Missionsprester og alle andre Kristne, som alvorlig betymre sig om sin egen og Andres Frelse, det velmente og gode Raad, at lægge denne Sag i Guds Hænder, anraabe, kam om Hjælp, bede ham vælke den rette Vist til at hjælpe rundt om i Menighederne, aa vil nok Hjælpen komme. Han har kaldet Eder til Gjærningen og derved lovet at opholde Eder, han er rig nok, og han kan lede Hjærterne som Vandbælle.

Fædrelandsvenlige Raad.

(Efter et engelsk Blad)

Følgende er nogle historiske Dyringer af vort Lands tre største Mænd om en Sag, som just nu vækker mange lidenskabelige Fordomme hos Folk, som ellers pleier at være rolige og forstandige nok til at tage tilkørligt Hensyn til Andres Rettigheder.

George Washington sagde til Benedict Arnold ved dennes Afreise til Quebec: „Jeg paalægger dig ogsaa at undgaa at vise Ringeagt for Landets Religion og de med dem forbundne Ceremonier. Medens vi kæmpe for vor egen

Frihed, skal vi være meget bange for at krænke Andres Samvittighed, idet vi altid vel betænke, at Gud alene er Dommeren over Menneskenes Hjærter, og ligeoverfor ham alene er de i saadanne Sager ansvarlige.“

U. S. Grant: „Alle hemmelige, med Ed sammenknyttede, politiske Partier er farlige for hvilkensomhelst Nation, uanset hvor rene eller hvor patriotiske de Bevæggrunde og Grundsætninger kan være, som fra først af bringer dem sammen. Intet politisk Parti kan eller bør eksistere, naar en af dets Grundstene er Modstand mod Friheden til at tænke eller mod Retten til at dyrke Gud efter Ens egen Samvittigheds Forstrifter eller i Overensstemmelse med hvilketsomhelst Kirkesamfunds Troesbekjendelse. Dog dersom et Kirkesamfund opstiller sine Love som bindende over Statens Love, hvor disse kommer i Strid med hinanden, da maa en saadan Fordring modstaaes og undertrykkes, hvad det end skal koste.“

I et Brev til Hon. Joshua F. Speed, dateret den 24de August 1855 udtaler Abraham Lincoln sig paa følgende klare og tydelige Maade: „Jeg er ikke en Knownothing, det er vist. Hvorledes kunde jeg være det? Hvorledes kan nogen, som afstjer Negrenes Undertrykkelse, være gunstig stemt mod Medværbigelsen af visse Klasser af hvide Mennesker? Vore Fremstrid i at vanslægte paa vore Forsædre synes at have været temmelig raske. Som en Nation begyndte vi med at erkære, at alle Mennesker er skabte lige. Nu læses dette praktisk saaledes: „Alle Mennesker ere skabte lige undtagen Negrene“. Naar Knownothingskerne kommer til Magten, vil det lyde: „Alle Mennesker er skabte lige undtagen Negre og Udlændinger og Katholiker“. Naar det to mmer dertil, skulde jeg foretrække at emigrere til et Land, hvor man ikke foregav at elske Friheden — til Rusland for Exempel, der kunde man tage Despotismen ind ren uden nogen usjæl Tilsetning af Hylteri.“

Forskjelligt.

En kristen Kvinde skrev i sin Bibel: „Herrel! paalæg mig, hvad du vil, kun giv mig Kraft til at bære det; send mig, hvor du vil, kun gaa du med mig; løs alle Baand, kun ikke det, der binder mig til dig og din Tjeneste. (Rbl.)

De amerikanske Buddhister udgiver nu ogsaa sit eget Blad. Dette udkommer i Boston og redigeres af endel amerikanske Kvinder. En af disse, Sarah Jane W., opfordrer alle Forældre til ikke at sende sine Børn i kristelige Skoler, eller nogensteds, hvor de kommer under kristelig Indflydelse. Ogsaa over i Japan bestjæstiger man sig meget med den buddhistiske Mission i Amerika, og mange Penge bliver samlet der, for at Gjærningen hertilands kan drives med størst mulig Kraft. Naturligvis kommer disse Forsørere og Forsørersker først og fremst til at søge sin Arbeidsmark blandt saadanne Amerikanere, som allerede for længe siden have ophørt at være Kristne, eller aldrig have kjendt Kristus, som allsaa er Hedninger og kun søge en Form og et Navn for sit Hedenskab. Dette synes de at have fundet i Buddhismen, som er Materialismen isjert religiøse Former, og som byder dem det samme, som den vantroende Philosophi i vore Dage allerede har tilbudt andre Materialister.

(Der Lutherande).

Past. P. Allen er ansat som Bestyrer og Mrs. Marthus, Enke efter afdøde Past. Marthus, som Bestyrerinde ved Red Wing Ladies Seminary.

Presteløn. Dr. Carroll, Redaktør af "Independent", har foretaget interessante Undersøgelser angaaende Presternes Løn i de forskjellige Samsund i Amerika. Methodisternes Udgifter til sine Prester beløber sig til over 10 Millioner Dollars fordelt paa 12,000 Prester, som giver ca. 800 Dollars aarlig gennemsnitlig paa hver. Kirkens 16 Biskopper har \$3,500 i Løn og \$1,500 i Reise- og Husleie-Udgifter. Den katolske Kirke lønner sine Biskopper med fra \$3,000 til \$5,000 foruden Husleie. Erkebiskopperne faar \$10,000. Congregationalistpresterne har gennemsnitlig lidt over \$2,000 for hver. Dog har mange af dem høi Løn, fra 5 lige til 25,000 Dollars, andre igjen meget lidt, lige ned til \$100. Presbyterianerne betaler sine Prester bedst; Gjennemsnitslønningen blir blandt dem \$2,000. Almindelig Løn er \$3,000 i Byerne, ofte \$5,000, ikke sjelden \$10,000. De lutheriske Presters gennemsnitlige Løn er \$800 aarlig, mere jævnt fordelt fra \$500 til \$1,500. (D. B.)

Et Massemøde af kinesiske Kristne blev i forrige Maaned afholdt i Shanghai, Kina, for at nedlægge en offentlig Protest mod Gød-Forbindingen af kinesiske Pigebørn. Flere Talere optraadte med rystende Skildringer af den Smerte, som de kinesiske Pigebørn maa lide under denne barbariske Mishandling for at gjøre den kinesiske Fod liden. Et Circulære blev udstedt, som skal sendes omkring til alle Kinas Kristne til Underskrift, hvori de forpligter sig til ikke at bruge Gød-Forbindingen. (D. B.)

— Kristianias theologiske Universitet er Gjenstand for de radikales Esterstræbelser paa en uhyggelig Maade. Flere Professorposter ere allerede indbragne; nu sidst Prof. Johnsons ledigblevne Professorat. For at forhindre Statsraad Dr. A. Bangs Tilbagegang til Universitetet inddroges ogsaa dennes Professorat, ligesaa Prof. Casparis ved dennes Død. „Lutherisk Kirketidende“ udtaler, at Stillingen med Hensyn til Præstestandens Uddannelse er faare baade betænkelig og sørgelig, og Bladet gjør med Rette opmærksom paa de beklagelige Følger baade for Kirke og Stat, som maa resultere i en saadan letfindig Behandling af den theologiske Videnskabs. B. og S.

Naar En sov i et Hus, som allerede brændte i Iys Lue, og Rogen kom og vækkede ham samt mindede ham om den store Fare, hvori han her i Branden befandt sig, saa vilde et saadant Menneske erkjende dette for at være en stor Kjærlighedstjeneste og snart faa Sønnen ud af Dinene. Saaledes maa det ogsaa billigt agtes for at være en stor Kjærlighedsbevisning, at Kristus ved sit Ord vækker os af Syndens Søvn, hvori vi befinde os i en langt større Fare end i et brændende Hus; thi den, som sover trygt i Syndens Søvn, staar i Fare for at komme i Helvedes Ild. — [Joh. Berthard.

Ogsaa Bøggfolk maa være visse paa Bæren. Enhver maa selv drage Omsorg for, at han er vis og filler paa den reistafne Bære og ikke lader det komme an paa andre

Folks Udlæggelse og Slutning. — hvis ikke, skal den Helligaand snart lade dig se et Nederlag. Skal du blive salig, saa maa du være saa vis paa Naadens Ord for dig selv, at om alle Mennesker sagde anderledes, ja alle Engle sagde Nei, du dog kunde staa alene og sige: Endnu ved jeg, at dette Ord er ret. Naar Kristus siger (Joh. 10, 3. 5.): Mine Faar hører min Røst og følger mig, de fremmedes Røst hører og kjender de ikke, saa maa Faaret være vis paa Røsten og oplade Dine og Dren og ikke ville høre noget om, hvor store, mange, vise og fromme Folk der er, som lærer anderledes. Værer det sig dog ikke saaledes ad, lader det Vissheden fare og vil først høre, hvad der endelig b slattes, saa er det allerede ført bort fra Hyrden. — [Luther over Ap. Gj. Kap. 15, 16. [Ev. L. K.

Fra Dag til Dag.

Rabbi Siméon ben Kechai's Elever spurgte ham, da de grundede over Fortællingen om Manaen, der faldt fra Himmelen:

Hvorfor gav Herren ikke Israel paa en Gang Mana nok for hele Aaret?

Rabbien sagde:

Jeg vil svare eder ved en Dignelse:

En Konge havde en Søn, som han gav en aarlig Appanage og som han betalte ham helt og fuldt ud paa en Dag for hele Aaret rundt. — Nu gif det saaledes til, at den Dag, da Appanagen blev udbetalt, var den eneste i Aaret, paa hvilken Faderen saa sin Søn. — Derpaa forandrede Faderen sin Fremgangsmaade og gav sin Søn hver Dag, hvad der tilkom ham for den ene Dag. Og nu besøger Sønnen sin Fader hver Morgen. — Saadan handlede Gud med Israel. (B. og S.)

Betalt for Herald.

Past. Rosenqvist, Past. Estrem, Past. Turmo, Ditlef Smith, John Thompson, Carl Blom, Past. N. B. Skov, Mrs. C. C. Farnæs, Ole E. Sætra, S. Herbrandsen, Mrs. Malinda Hanson, A. A. Sværen, Past. Johanneesen, W. N. Møller, Cyvert Brækhus, Amund Hansen hver \$1.00. N. Pederson, Ole Bensen, Ole A. Andersen, S. O. Gjesle, A. Tønnesen, Ned Nelsen, Anton Sørensen, Sophia Storey, S. S. Erdal jun., Jacob Brækhus, Bent Tingelstad, Hans Sje-stad, Elias Hong, Jakob S. Midbø, Julia Williamsen, Reinert Bordsen hver 50cts. Past. J. H. Lunde \$2.00; Jerome Scolen, Haagon E. Foslien hver \$1.50.

For solgte Souvenirs.

Fra Mrs. J. M. Webley, Highlandville, Jo.....	\$ 5.00
Bed Past. Vællestad, Tacoma.....	1.50
Bed Past. Garstad.....	.50
Bed Past. Kr. Magelsen.....	1.00
	<hr/>
	\$8.00

Bidrag til Pacific Lutheran University.

Wed Past. Harstad fra Hans Gulbrandsen, Albert	
Sea, Minn.....	\$25.00
M. O. Larsen, Starwood, Wash. Off:r subscriberet	
14de Okt.....	25.00
Fra Kolleen R. Erdal, Starwood, Wash.....	5.00
Fra L. S. Herberg, Seattle, Wash.....	1.00
Fra J. F. Meads, Tacoma, for electric light.....	2.50
Fra John W. Hedges, " " " ".....	2.00
Fra C. M. Easlerday, " " " ".....	5.00
Fra Wm. Foy, Dale Park, Wash.....	10.00
Fra Diet Blannw Tacoma, Wash.....	5.00

\$80.50

Parkland, Wash. 12 Nov. 1894. L. Larsen, Kasferer.

Lutheran University

tilbyder efter 25de Oktober Gutter og Piger god Undervisning i 4 Kursuser: „Normal“, „Business“, „Literary“ og „Scientific“ samt Musik og Sang.

Dygtige Lærere er sikrede, deriblandt en Amerikaner, som er Lutheraner og en høit anbefalet erfaren Skolemand; og Pastor Sperati er vel kendt som Musikter.

Ingen bestemte Forudsætninger kræves for Optagelse, kun at man vil søie sig i Skolens Regler og lære noget, hver kan vælge sine Fag.

Kost og Logis i optarnede og ventilerede Værelser koster fra \$2.25 til \$3. samt \$1. i Skolepenge pr. Uge. For Undervisning i Musik betales særskilt. Disciplerne holder sig sengklæder og Bøger.

Hvad en Discipel betaler over \$20.00 for billigste Ticket til Tacoma, tilbagebetales ham af Kostpengene i 3 Terminer paa Skolen.

En paalidelig og friskefigindet Dame har Tilshn med Børnene i den nord-engelske Religionskoleafdeling. 3 Skolepenge og for Værelse betales der 45 Cts pr. Uge. Kostpenge for Børn indtil 12 Aar er \$1.25 og for Børn over 12 Aar \$1.50 pr. Uge.

Fra Tacoma naar man Luth. University paa Jefferson Ave. Streetcar og Dale Park Motor.

B. Harstad.

Parkland, Pierce Co., Washington.

Præsternes Adresser i Pacific Distrik

- L. C. Fosj, Starwood, Snohomish Co. Wash.
- Carl Hoel, Everett, Wash.
- J. J. Kvam, 1638, Twelfth Street, Seat Wash.
- B. Harstad, Parkland, Pierce Co, Wash.
- L. Larsen, Parkland, Pierce Co, Wash.
- Carlo A. Sperati. Parkland, Pierce Co. Wash.
- N. Christensen, Parkland, Pierce Co. Wash.

E. Vallestad, 1615, S. Street, Tacoma Wash.

L. Nissen, 812 Gr. Ave. Astoria, Oregon. ligeoverfor Finne Kirken.

L. Tønnesen, Cor. E. Grant & 10th Str. Portland, Oregon.

N. Pedersen, Silberton, Marion Co, Oregon
O. Ottersen, 702 Fifth Street, Eureka, California.

D. Grønberg, 1631 Howard Str, San Francisco Cal.

J. L. B. Dietrichson 1371 Tenth Street Oakland, Cal.

J. Johansen, Box 487, Fresno, California
J. C. Møhl, Haywards, Alameda Co. Cal.

Metropolitan

.: Savings .: Bank .: -

[Incorporeret 1887.]

Theaterbygningen Hjør't af 9 og C St.

Aaben daglig fra Kl. 10. til 3.

Tordag fra Kl. 10. til 12 og 6. til 8. Aften.

Indbetalt kapital	\$100,000
P. V. Caesar.	President.
C. W. Enos.	V. President.
O. S. Selvig.	Cashier.
J. B. Vandervilt.	Ass't Cashier.

Directors.

Downer C. I. Stiles, C. W. Griggs, J. W. Anderson
G. S. Holmes, Theo. Bosmer, Geo. P. Eaton, P. V. Caesar, C. W. Enos,
Pas. Le S. Johnson.

6 per ct Rente

Renterne udbetales kvartalsvis i Januar, April, Jule og Oktober. Pengene udsaaes paa længere Tid samt paa maanedlige Betalingsvilkkaar. Anvisninger paa alle Stedri i Europa. De skandinaviske og det tyske Sprog tales.

—|—|—|—|—|—|—|—|—|—|—|—|—|—|—|—|—|—|—|—|—|—|—|

Æko og Hjørler

Di billigste Priser og af beste Sort hos
S. Olsen, 1109 Tacoma. Av., Tacoma.
Gaa og se dig ud, hvad du ønsker. „Med med de hve Priser,“ siger S. Olsen. Herald anbefaler paa det bedste.

The Lutheran University Herald.

udkommer to Gange om Maaneden og koster for-
skudsvis 50 cents per Aar.

Alt, som vedkommer Bladets Redaktion, sendes til N. Christensen—Betaling for Bladet, Bestillinger, Opfigelser o. s. v. sendes herester til Rev. L. Larsen, Parkland, Pierce County, Washington.

* * *

Subskribentsamlere faar paa 5 betalende Abonnenter den 6te friit. Send ind straks Penge for en Aargang, 50 Cents.

Entered at the post-office at Tacoma, Wash., as second class matter.